

PALĪGLAPA PEDAGOGIEM

Napo labākās drošības zīmes. Pirmā stunda – brīdinājuma/aizlieguma zīmes

Labāko zīmju stāsts

Pirmā Napo sērijas filma sniedz ieskatu par darbavietās sastopamajām drošības zīmēm un simboliem. Filma ir veidota tā, lai sniegtu noderīgus ieteikumus gan jauniem darbiniekiem, gan atsvaidzinātu jau ilgāku laiku strādājošo uzņēmumu darbinieku zināšanas. Tajā ir parādītas dažādas situācijas darbavietās, kur drošības zīmju ievērošana ir svarīga. Šī filma ir piemērota visu nozaru un līmeņu darbiniekiem, bet jo īpaši jauniešiem, kas iziet apmācību vai praksi.

Filma ir paredzēta, lai informētu skatītājus par drošības zīmēm darbā, uzsvērtu, cik svarīgi ir zīmes ievērot, izprotot drošības zīmju nozīmi pēc to formas un krāsas. Filma sastāv no vairākām ainiņām. Katra ainiņa attiecas uz kādu situāciju darbā, kad Napo saskaras ar zīmēm, kas parādās, lai viņam iemācītu savu nozīmi. Pie sekām tiek parādīts, kas notiek, ja zīmes netiek ievērotas, kā arī tehniska un organizatoriska rakstura šķēršļi, kas kavē zīmju efektīvu lietošanu.

EK Drošības zīmju direktīva

EK Drošības zīmju direktīva (92/58/EEK) par drošības zīmju nodrošināšanu un izmantošanu darbā tika ieviesta, lai veicinātu drošības zīmju standartizāciju visās ES dalībvalstīs tā, lai drošības zīmēm, lai kur tās atrastos, būtu viena un tā pati nozīme. Šī direktīva ir spēkā visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tāpēc visās valstīs izmantotās drošības zīmes ir vienādas.

Uz direktīvas pamata Latvijā pieņemtie noteikumi pieprasa darba devējiem nodrošināt noteiktas drošības zīmes visur, kur pastāv risks, no kura nevar izvairīties vai ko nevar kontrolēt citiem līdzekļiem, piemēram, novēršot bīstamību ar tehniskiem pasākumiem. Vietās, kur drošības zīme nevarētu samazināt risku vai kur risks ir nebūtisks, zīmi izlikt nevajag.

Vajadzības gadījumā noteikumi pieprasa uzņēmumu teritorijās izmantot ceļazīmes, lai regulētu ceļu satiksmi; tie pieprasa darba devējiem uzturēt kārtībā viņu izliktās drošības zīmes un izskaidrot saviem darbiniekiem viņiem nepazīstamās zīmes, kā arī pastāstīt viņiem, kas jādara, pamanot drošības zīmi.

Noteikumi attiecas uz visām vietām un darbībām, kurās tiek nodarbināti cilvēki.

Normatīvo aktu galvenie jēdzieni

- Drošības zīmes: informācija vai instrukcijas par drošību un/vai veselības aizsardzību darbavietā, izmantojot izkārtnes, krāsas, izgaismotas zīmes, akustiskus vai ar roku rādītus signālus vai verbālu komunikāciju
- Verbālā komunikācija: iepriekš noteikta vārdiska ziņa, ko paziņo cilvēka vai mākslīga balss
- Ar roku rādīts signāls: roku vai plaukstu kustība vai stāvoklis, lai virzītu personas, kas veic bīstamus manevrus (piemēram, lidlaukā)

Šajā stundā ietvertas šādas apzīmējumu kategorijas:

Brīdinājuma zīmes

Brīdinājuma zīme – zīme, kas brīdina par risku vai bīstamību (piemēram, bīstami, elektrība)

Raksturīgās iezīmes:

- Trijstūra forma
- Melns attēls uz vismaz 50 % dzeltena fona

Vispārēja
bīstamība

Uzmanību,
nelidzens

Zema
temperatūra

Uzmanību,
pacelta krava

Iekšējais
transports

Bīstami, elektrība

Aizlieguma zīmes

Aizlieguma zīme – zīme, kas aizliedz tādu rīcību, kas var radīt bīstamu situāciju (piemēram, smēķēt aizliegts)

Raksturīgās iezīmes:

- Apaļa forma
- Melna piktoграмма uz balta fona, sarkana apmale un diagonālā līnija
- Sarkanā daļa aizņem vismaz 35 % no zīmes laukuma

Nesmēķēt

Smēķēšana un atklāta
liesma aizliegta

Gājēju kustība
aizliegta

Nedzēst ar ūdeni

Nepiederošām
personām kustība
aizliegta

Iekšējā transporta
kustība aizliegta

Napo labāko zīmju drošībai otrajā stundā iepazīstina ar obligātajām zīmēm, zīmēm par rīcību ārkārtas gadījumos un paziņojumiem par rīcību ugunsgrēka gadījumā.

